

Hermansverk

Hermansverk er ein av dei to historiske tettstadane i Leikanger kommune. Leikanger eller Hanehaug er den andre. Eit fellesnamn for heile bygda er Systrand. Hermansverk har i dag overteke det meste av handel og andre viktige fellesfunksjonar.

Hermansverk – «Herman sitt verk» – fekk rundt 1844 namn etter kjøpmann Herman Brun som då hadde skapt aktivitet i området. Sentrumsområdet mellom Henjaelvi og Njøsaelvi blir også kalla Brungarden. Området vest for Henjaelvi blir kalla Henjasanden og området aust for elva heite Njøsasanden.

Kaien framfor Fjordkroa var fram til 1976 terminal for person- og godstransport. Då var det bygt ny kai for heile bygda på Leikanger/Hanahaug, den vestre tettstaden i kommunen.

På Hermansverk vokst det frå tidleg på 1900-talet fram allsidig industriverksem: sagbruk, sardinfabrikk, Draegni sin syltetøy- og saftfabrikk, trevare- og møbelfabrikk og ullvarefabrikken Sygna 1 km oppover Henjaelva. Den gamle møbelfabrikken i Riverdalen, på austsida av Henjaelva, står i stor grad uendra frå 1920-talet. Fabrikken og småhusa i området syner Hermansverk si historie som tettstad.

Saft- og syltetøyprodusenten Lerum AS hadde aktivitet i Draegni AS sitt bygg til 1998. Då var det slutt på ein 100-årig industriperiode på Hermansverk.

I «Saften», den om- og påbygde saft- og syltetøfabrikken, finn vi redaksjonen til fylket si nest største avis, Sogn Avis i tillegg til Balder bryggeri, fleire butikkar, kultursal og idrettshall. I «Gamlehotellet» like ved ligg forlaget Skald. Sognefjord Hotel på Nokkaneset er ei vidareføring av ein lang hotell- og gjestgivartradisjon på Hermansverk.

HERMANSVORK – THE TOWN CENTRE

Hermansverk is one of two historical town centres in the Municipality of Leikanger, the second centre being Leikanger or Hanehaug. An alternative name, Systrand, is used to refer to the entire community. Today, Hermansverk harbours key functions and most of the commercial activity of the town.

The name Hermansverk, deriving from «Herman's work» or «Herman's achievement» – was coined around 1844 as the merchant Herman Brun congratulated himself with having established commercial activity in the area. Some people refer to the central area between the rivers Henjaelvi and Njøsaelvi as Brungarden. The area west of the river Henjaelvi is called Henjasanden and the area east of the river is known as Njøsasanden.

Until 1976, the quay in front of Fjordkroa used to be a terminal for passenger and freight transport. A new quay was constructed at Leikanger/Hanahaug, the westernmost town centre.

Starting in the early 1900s, Hermansverk saw the development of versatile industrial activity: a sawmill, a sardine factory, the Draegni jam and cordial factory, a wood and furniture factory, and the wool factory Sygna (1 km up the Henjaelvi river). Still today, the former furniture factory in Riverdalen, east of Henjaelvi, is left unchanged since the 1920s. The main building and the many other buildings in the area bear witness to the recent history of Hermansverk as a town centre.

Until 1998, the jam and cordial producer Lerum AS, based in Sogndal, inhabited the former factory building of another similar enterprise, Draegni AS. The closure of Lerum's factory represented the end of a 100-year industrial period at Hermansverk.

Today, «Saften» has reemerged as a rebuilt and expanded factory building providing an office venue for the local newspaper, Sogn Avis, which is the second-largest newspaper in the county. The building is also home to Balder brewery, several shops, a culture hall and a sports venue. A publishing company, Skald, is located at «Gamlehotellet» nextdoor. Sognefjord Hotel at Nokkaneset comes from a long line of hotels and guest houses at Hermansverk.

1 Sogneford Hotel

2 Statens Hus

3 Fylkeshuset

4 Regionvegkontoret

5 Saften

6 Nav

7 Helsecenter/Sjukeheim

8 Settefiskanlegg

9 Riverdalen

10 Njøs